

ZAHTEVE
EVROPSKEGA SVETA INŽENIRSKIH ZBORNIC (ECEC)
ZA IZVRŠEVANJE DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
ŠT. 2005/36/EC
O PRIZNAVANJU POKLICNIH KVALIFIKACIJ

Evropski svet inženirskih zbornic, ki zastopa preko 300.000 evropskih pooblaščenih inženirjev, ki delujejo na področju graditve, in katerega članica je tudi Inženirska zbornica Slovenije, je marca 2006 v Zagrebu sprejel svoje stališče do implementacije oziroma vgraditve direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij v zakonodaje posameznih držav članic. Stališče je v celoti navedeno v nadaljevanju.

SVOBODNO OPRAVLJANJE STORITEV

1. Obvezna izjava pred prvim opravljanjem storitev

Po direktivi 2005/36/EC Evropski svet inženirskih zbornic (v nadaljnjem besedilu: ECEC) zahteva obvezno pravilo, po katerem mora izvajalec storitve pred prvim pričetkom opravljanja storitve v državi gostiteljici pristojne organe države gostiteljice vnaprej in v pisni izjavi obvestiti o podrobnostih obstoja zavarovalne police ali drugega načina osebnega ali kolektivnega zavarovanja/zaščite v povezavi s poklicno odgovornostjo.

Izvajalec storitve bi moral biti pred prvim pričetkom opravljanja storitve obvezan svojo izjavo podkrepiti z naslednjimi dokumenti:

- Dokazilom o državljanstvu izvajalca storitve
- Potrdilom iz katerega izhaja, da je imetnik zakonito ustanovljen v državi članici za namene izvajanja storitev v obravnavi in da mu ni bila izrečena niti začasna prepoved opravljanja storitev v času predložitve potrdila
- Dokazili o poklicni usposobljenosti (kvalifikaciji)
- Dokazili o nekaznovanju
- Karšnimi koli dokazili, iz katerih izhaja, da je izvajalec storitve opravljal predmetno storitev najmanj dve leti v obdobju zadnjih desetih let, če prihaja izvajalec storitve iz države članice, v kateri poklic ni reguliran

Nadalje moralo biti predvideno, da je izvajalec storitve zgoraj navedene dokumente dolžan obnoviti v primeru, če nastopi materialna sprememba situacije, ki izhaja iz predloženih dokumentov.

2. Obvezno preverjanje poklicne kvalifikacije tujih pooblaščenih inženirjev

Uvodoma je potrebno povedati, da direktiva 2005/36/EC dopušča, da pristojni organi države gostiteljice preverijo poklicno kvalifikacijo izvajalca storitve pred prvim pričetkom opravljanja storitve v primerih, kjer imajo regulirani poklici posledico na javno zdravje ali varnost.

V zvezi s tem želi ECEC poudariti, da imajo še posebej storitve pooblaščenih inženirjev velik vpliv na naravno in grajeno okolje in s tem na kakovost življenja in varnost prebivalstva. S svojo dejavnostjo na področju načrtovanja zelo različnih objektov, na primer stavb, mostov in predorov, nosijo pooblašчени inženirji odgovornost za družbo, kot tudi za življenje in zdravje človeštva. Neustrezna kakovost lahko pomeni nevarnost za stranko, uporabnike in javnost, še posebej, ker imajo napake pri načrtovanju znatne učinke na posameznika kot tudi na celotno javnost.

Iz zgoraj navedenih razlogov je potrebno vzpostaviti preverjanje poklicnih kvalifikacij s strani pristojnega organa, s čimer se prepreči posledice vplivov na zdravje in varnost uporabnikov storitev.

3. Obvezna začasna registracija pri poklicnem organu

ECEC odobrava začasno registracijo izvajalca storitve pri poklicnem organu države gostiteljice, v kateri želi le ta opravljati storitve.

4. Obvezna informacija prejemnikom storitve

Ker direktiva 2005/36/EC prepušča izvrševanje naslednjih pravil državi članici, ECEC iz razloga zaščite uporabnika storitve pozdravlja ukrepe, ki zavezujejo izvajalca storitev, da oskrbi prejemnika storitev z naslednjimi informacijami:

- Registrom, v katerega je vpisan izvajalec storitev, njegovo registracijsko številko, oziroma ekvivalentnimi načini identifikacije, ki izhajajo iz registra
- Imenom in naslovom pristojnega nadzornega organa, če je za izvajanje storitve v državi članici, kjer je izvajalec storitve ustanovljen, potrebno pridobiti pooblastilo
- poklicnim združenjem ali podobnim telesom, pri katerem je izvajalec storitve registriran
- poklicnim naslovom oziroma v primeru, da takšen naslov ne obstaja, s formalno kvalifikacijo izvajalca storitve in državo članico, v kateri je bila le ta pridobljena
- davčno številko
- podrobnostmi obstoja zavarovalne police ali drugega načina osebnega ali kolektivnega zavarovanja/zaščite v povezavi s poklicno odgovornostjo

SVOBODA USTANOVITVE

5. Obvezna predložitev dokumentov in potrdil ob vlogi za ustanovitev

ECEC zahteva, da se predvidi, da se mora vlogi za ustanovitev obvezno priložiti naslednje dokumente in potrdila pooblaščenih inženirjev, ki zapošajo za ustanovitev:

- dokazilo o državljanstvu izvajalca storitve
- kopije potrdil o poklicni primernosti ali evidence o formalnih kvalifikacijah, ki omogočajo dostop do poklica v obravnavi
- natančne podatke o izobraževanju in šolanju z namenom odkriti bistvene razlike v šolanju, potrebnem v državi gostiteljici
- dokazilo pristojnega organa države izvora, da je izvajalec storitve pošten in ugleden in da ni nikoli razglasil stečaja; dokazilo, da pristojen organ izvajalcu storitve zaradi težje poklicne napake ali kriminalnega dejanja ni začasno ali stalno prepovedal opravljati poklica

Ti dokumenti na dan njihove predložitve ne bi smeli biti starejši od treh mesecev. Pristojen organ države izvora naj bi bil dolžan zagotoviti zahtevane dokumente v roku dveh mesecev.

V kolikor pristojni organ države izvora teh dokumentov ne bi izdal, bi te dokumente nadomestila zaprisega, v državah, kjer zaprisega ni mogoča, pa svečana izjava, izvedena pred pristojnim sodnim ali administrativnim organom.

- potrdilo bank in zavarovalnic drugih držav članic, ki izkazujejo prosilčevo finančno stanje in dokazilo o tem, da je prosilec zavarovan proti finančnim tveganjem, ki bi nastalo kot posledica njegove poklicne odgovornosti

Ti dokumenti na dan predložitve ne bi smeli biti starejši od treh mesecev.

6. Nivoji kvalifikacij pooblaščenih inženirjev

Enajsti člen direktive 2005/36/EC zahteva diplomu, ki izkazuje uspešno zaključeno izobraževanje na univerzi, visoki strokovni šoli ali drugi ustanovi enakovrednega nivoja v trajanju najmanj štirih let, in kjer je določeno, tudi uspešno zaključeno poklicno šolanje, zahtevano kot dodatek formalnemu izobraževanju.

Pooblašчени inženirji morajo biti razvrščeni v najvišje nivoje, ker zahteva poklicna kvalifikacija uspešno zaključeno šolanje na univerzi ali ustanovi visokega izobraževanja in tri leta delovne prakse ter strokovni izpit.

Zatorej morajo vsi EAA-pooblašчени inženirji izpolniti vse zahteve nivoja 5.

7. Določitev obveznih nadomestnih ukrepov

Direktiva 2005/36/EC določa le ali opravljanje prilagoditvenega obdobja v trajanju do treh let ali test (izpit) usposobljenosti,

- če je trajanje šolanja, za katerega so bila predložena dokazila, najmanj eno leto krajše kot šolanje, ki je zahtevano v državi gostiteljici ali
- če obsega opravljeno šolanje bistveno različne predmete kot jih obsega formalno izobraževanje, zahtevano v državi gostiteljici ali
- če obsega reguliran poklic v državi gostiteljici eno ali več poklicnih aktivnosti, ki ne obstajajo v ustreznem poklicu v državi, iz katere prihaja prosilec. Ta razlika mora obstajati na področju posebnega šolanja, ki je zahtevano v državi gostiteljici in ki obsega bistveno različne predmete od tistih, ki jih pokriva prosilčevo potrdilo o usposobljenosti ali izkaz formalne kvalifikacije.

V primeru poklica pooblaščenega inženirja je potrebno preveriti možnost opustitve pravice izbire načina prilagoditve (izbire med prilagoditvenim obdobjem in testom usposobljenosti). Država gostiteljica naj podpira pogoj testa usposobljenosti.

8. Potrditev avtentičnosti potrdil pooblaščenih inženirjev v postopku ustanovitve

ECEC zahteva, da se predvidijo določila, da lahko pristojni organi v državi gostiteljici v primeru utemeljenega suma zahtevajo potrditev avtentičnosti potrdil in izkazov formalnih kvalifikacij, izdanih s strani druge države članice.

Splošna določila

9. Uporaba akademskih naslovov – obvezni dodatni detajli

ECEC odobrava uporabo pravil, po katerih mora naslovu slediti ime in naslov ustanove ali organa, ki ga je podelilo.

ECEC zahteva, da mora nosilec naslova v primeru, da je akademski naslov države izvora v državi gostiteljici mogoče zamenjati z naslovom države gostiteljice, ki zahteva dodatno šolanje, ki ga nosilec naslova ni pridobil, uporabljati akademski naslov države izvora v primernih oblikah.

10. Imenovanje predstavnikov različnih področij v komisijo za priznavanje poklicnih kvalifikacij in obveznost predhodnega posvetovanja v postopkih priznavanja kvalifikacij s strokovnimi (poklicnimi) organi

ECEC zahteva vgradnjo obveze, da se lahko posamezni člani komisije spreminjajo tekom ene seje komisije s ciljem pokrivanja vsakega področja s strokovnjaki.

Nadalje naj se pri delovanju komisije na primeren način uredi način posvetovanja s strokovnjaki, in sicer tudi s strokovnjaki poklica pooblaščenimi inženirji.

11. Administrativno sodelovanje med pristojnimi organi na področju storitev

ECEC odobrava obvezno dolžnost, da morajo pristojni organi države gostiteljice vprašati pristojne organe države izvora, v kateri je izvajalec storitve ustanovljen, po informacijah v povezavi z legalnostjo ustanovitve izvajalca storitve in njegovem dobrem vedenju, kot tudi po odsotnosti kakršnih koli disciplinskih ali kazenskih ukrepov poklicne narave.